

39. nap / Az utolsó ítélet

10 perc

Lukács 19, 11-26

11 Amikor pedig ezeket hallották, mondott egy példázatot is, mert közel volt Jeruzsálemhez, és azt gondolták, hogy azonnal meg fog jelenni az Isten országa.

12 Így szólt tehát: Egy előkelő ember távoli országba utazott, hogy királyi méltóságot szerezzen magának, és úgy térjen vissza.

13 Hívatta tíz szolgáját, átadott nekik tíz minát, és azt mondta nekik: Kereskedjete, amíg vissza nem jövök.

14 Alattvalói azonban gyűlölték őt, ezért küldöttséget menesztettek utána, és azt üzenték: Nem akarjuk, hogy ez uralkodjék felettünk.

15 Amikor pedig megszerezte a királyi méltóságot és visszatért, magához hívatta azokat a szolgákat, akiknek a pénzt adta, hogy megtudja, ki hogyan kereskedett.

16 Jött az első, és azt mondta: Uram, a minád tíz minát nyert.

17 Az erre így szólt: Jól van, jó szolgám, mivel hű voltál a kevésen, legyen hatalmad tíz város fölött!

18 Aztán jött a második, és jelentette: Uram, a minád öt minát nyert.

19 Ehhez pedig így szólt: Uralkodj te is öt városon!

20 Jött a harmadik is, aki így beszélt: Uram, itt a minád. Egy kendőbe kötve őriztem.

21 Féltem ugyanis tőled, mivel könyörtelen ember vagy: azt is behajtod, amit nem fektettél be, és learatod azt is, amit nem vetettél el.

22 Ekkor az így szólt hozzá: A saját szavaid alapján ítélek meg, gonosz szolga! Tudtad, hogy én könyörtelen ember vagyok, hogy behajtom azt is, amit nem fektettem be, és hogy learatom azt is, amit nem vetettem el?

23 Miért nem tetted hát a pénzemet a pénzváltók asztalára, hogy amikor megjövök, kamatostul kapjam meg?

24 Az ott állóknak pedig ezt mondta: Vegyétek el tőle a minát, és adjátok annak, akinek tíz minája van!

25 Mire ezt mondták neki: Uram, annak tíz minája van!

26 De ő így válaszolt: Mondom nektek, hogy akinek van, annak adatik, akinek pedig nincs, attól még az is elvétetik, amije van.

Ez a példabeszéd különleges helyet foglal el Jézus példázatainak között, ugyanis ez az egyetlen, mely egy megtörtént eseményre utal. Heródes halál után fiai, Antipasz, Fülöp és Arkealosz osztották fel egymás között. Uralmukat a római császárnak kellett elismernie. És ekkor a következő dolog történt: miközben Arkealosz Rómában tartózkodott, a neki juttatott tartomány lakosai követeket küldtek a császárhoz, akik rágták a fülét, hogy ne tegye királlyá Arkealoszt. Augustus visszautasította ezt, és amikor Arkealosz királyként visszatért Júdeába, alaposan elszámolt ellenfeleivel. Mindent egybevetve nem túlságosan hízelgő háttér ez ahhoz, hogy megértsük, hogyan cselekszik Isten, de Jézus szerette a provokáló hasonlatokat. Tehát ezzel a történelmi háttérrel beszélt Jézus arról a valóságról, amelyet mi „utolsó ítéletnek” nevezünk. Az a kérdés foglalkoztat itt bennünket, miért ilyen fontos a szerepe az ítéletnek egy olyan vallásban, amelyet annyira áthat a szeretet és a megbocsátás.

Az élet nem játék

Ellentétben a keleti vallásokkal, amelyekben az embernek az életben végtelenül sok „átjárása” van, és amelyekben minden élet úgy mond egy korábbi életre kimondott ítélet, egyúttal egy jövőbeli élet próbaidejére való lehetőség, a keresztények abban hisznek, hogy az embernek csak egy élete van. A kereszténységben nincs hely a reinkarnációban való hitnek. Ha tényleg mi magunk megbűnhődhetnénk bűneinkért, és saját erőnkől tudnánk „felszolgálni” magunkat az istenséghez, akkor Jézusnak nem kellett volna eljönnie és meghalnia. Egyetlenegy életünk van, és egy szép napon majd számot kell adnunk róla. Ezzel az élettal és erre az életre Istentől számos adottságot és lehetőséget kaptunk. Ez annyit jelent, hogy életünknek feladata van. „Gazdálkodjatok (ezzel), amíg visszajövök” – ez áll a példabeszédben. A gazdálkodás pedig azt jelenti: cserélni, interakciót folytatni, megsokszorozni. Életünk feladata, hogy amit Isten ránk bízott, az ő számára megsokszorozzuk. Mindebben persze van bizonyos cselekvési mozgásterünk. Az, hogy Isten adottságokat és lehetőségeket bízott ránk, a valóságban azt jelenti, hogy megbízik bennünk és azt, hogy életutunkat nem határozta meg előre. Igaz, hogy mindannyiunknak van életfeladata, mindazonáltal nagy szabadsággal rendelkezünk arra nézve, hogy hogyan valósítjuk meg ezt a feladatot. A herceg átadta a szolgáknak a pénzt, és mindegyikük úgy bánhatott vele, amint helyesnek tartotta. Biztos, hogy egyszerűbb lett volna a szolgáknak, ha uruk pontosan előírt volna számukra mindent, de ez meglehetősen korlátozta volna örömüket a feladat végrehajtásában. A lehetőségekre álló cselekvési mozgástér alapján az egyik szolga tízszeres hasznot hozott, a másik csak ötszöröst, de ez a visszatérő király számára teljesen oké volt. Nem így a harmadik szolga: az még csak meg sem próbálkozott vele. És ezt a király rossz néven veszi.

Mire haragszik Isten?

Az úgynevezett héber evangélium szövege későbbi keletű, és nem vették be a Bibliába. Pédabeszédünk ebben is megtalálható, de egészen más csattanóval. Ott is X tőkét kap a három szolga. Az első nagy nyereséget hoz, a második félelmében elássa, a harmadik eltékozolja. A nagy hasznot hozó szolgát megjutalmazták. Azt, amelyik elásta a pénzt, megrójják ugyan, de megtarthatja posztját. Csak azt büntetik meg, amelyik elpocsékolta ura pénzét. Ez a változat azonban elveszi Jézus mondanivalójának az életét. Ha mi mesélnénk, valószínűleg hasonlóan tennénk: beosztanánk az emberiséget rendkívül jó és rossz emberekre, egy nagy szürke középmezőnybe, melybe magunkat is beleszámítjuk. Ekkor mondhatnánk: „Na, hát vannak nálunk rosszabbak is!” Nem mintha egyik hasznot a másik után hoztuk volna. De nem is pocsékoltuk el. Miért olyan dühös a király a kendős emberre? Egész egyszerűen a passzivitása mögött rejlő hozzáállása miatt. Teljes mindegy számára ura megbízása. Viselkedését „félelemmel” okolja, de ha valóban félt volna urától, megtett volna, amire megbízta. Válasza igazából végtelenül pimasz. Istenre hárul a felelősség amiatt, hogy nem látta el a feladatát. Ez kegyességnek álcázott istentelenség! Annyira tiszteli Istent, hogy nem is engedelmeskedik neki. Ezzel olyan magasra emeli a vallást, hogy azt mondja: „Én, kisember, mivel is járulhatnék hozzá Isten nagy terveihez – inkább meg sem próbálom!” Ez a szolga „kegyes” okokat sorolt fel, ahelyett, hogy bevallotta volna: más dolgok érdekelték, vagy félt a kockázattól, vagy talán egyszerűen csak közömbös és lusta volt. Még ezt is mind meg lehet bocsátani. Arkealossal ellentétben az Isten, akit Jézus hirdet nekünk, türelmes Úr. Felmerülhet akkor a kérdés, hogy hol marad a megbocsátás? Csakhogy a dolog úgy áll, hogy ez a szolga nem is akar bocsánatot. Ehelyett szemrehányással halmozza el urát. Isten nem haragszik amiatt, mert valaki valamit rosszul csinált, hanem amiatt, hogy ezt nem vallja be, magyarázkodik, Őt hibáztatja. A harmadik szolga cselekvésében, illetve passzivitásában közömbösség, sőt urának elutasítása fejeződik ki. Mindhárom szolga tetteiben, urukhoz fűződő viszonyuk fejeződik ki. Biztos vagyok benne: ha valamelyik szolga kockára tette volna a pénzt, mindent elveszített volna, és megbocsátást kérve járult volna ura szeme elé, akkor új lehetőséget kapott volna. Ám a harmadik szolga nem vágyott erre, ki nem állhatta a királyt.

Az utolsó ítélet

Ha az utcán megkérdeznénk az embereket, hogy mi alapján ítélne meg Isten az utolsó ítéletkor, többnyire ezt a választ kapnánk: „Annak alapján, hogy jót vagy rosszat cselekedtünk-e”. Bármennyire is elterjedt ez az elképzelés, csak nagyon felületes bibliatanulmányozásnak felel meg. Persze, hogy megítél Isten, de Ő nem fog a külsőségeknél megállni. Ő azt a kapcsolatot fogja figyelembe venni, amely tetteinkben kifejeződik. Összefoglalva: amit Isten végül is megítél, az a hozzá való viszonyunk, kapcsolattunk. Ádám és Éva óta mindig erről az egyről van szó: az Istenhez való kapcsolatunkról, amely mindig nagy hatással van cselekvésünkre, de végül nem az a lényeg, amit teszünk, vagy nem teszünk, hanem az, ami mindebben kifejeződik. Az utolsó ítéletkor Istenhez való kapcsolatunkról lesz szó. Mivel ez így van, Jézus ezt mondhatja: „Bizony bizony mondom nektek: aki hallja az én igémet, és hisz abban, aki elküldött engem, annak örök élete van, sőt ítéletre sem megy, hanem átment a halálból az életre.” Miért nem megy ítéletre, aki Jézust hallgatja és hisz Istenben? Mert a hallásban és a hitben éppen az fejeződik ki, amit Isten, különben a tetteinkben keresne: Istenben való bizalmunk, Jézus iránti szeretetünk, arra vonatkozó reményünk, hogy Lelkével életet teremt: a halál előtt éppúgy, mint utána. Vannak, akik – Jézus Krisztus által – kapcsolatban vannak Istennel. Másoknál Isten a tetteikben fogja keresni, milyen hozzáállás, milyen vágyakozás, milyen kapcsolat fejeződik ki bennük, milyen vágy az istenkapcsolatra. Azt fogja megítélni, ami valójában a tetteik mögött áll. Én az utolsó ítéletet nem annyira ítélőbírósnak képzelem, mint inkább döntőbírósnak: kinyilvánul majd, mi rejlik voltaképpen tetteink mögött, és végül is mi volt a céljük. Ki fog nyilvánulni, mi volt életünk fonala: az Isten iránti vágy vagy az, hogy „ez ne uralkodjon fölöttünk”. Azt fogjuk megkapni amire lelkünk legmélyén vágytunk: akár ezt, akár azt.

"A végén csak kétféle ember lesz majd: azok akik Istenhez így szólnak: "Legyen meg a te akaratod" és akikhez a végén Isten így szól: "Legyen meg a te akaratod."

C. S. Lewis

39. Csütörtök: Vizsgáld meg a baráti körödet! Mennyiben segítenek vagy akadályoznak Jézus követésében?

[A könyv megvásárolható:

<https://www.lutherkiado.hu/kiadvanyok/konyvek/lelkiseg/486-40-nap-alatt-az-en-korul>]